

آیین نامه ارزیابی آموزشی اعضای هیأت علمی

دانشگاه علم و صنعت ایران

۱۳۹۷

مقدمه

امروزه، دانش و دانایی ملی، رکن اصلی پیشرفت و توسعه هر جامعه‌ای محسوب شده و نظام آموزشی هم گذرگاه نیل به دانایی ملی به شمار می‌آید. مهم‌ترین نهاد در امر آموزش و تربیت نیروی انسانی در سطوح عالی، دانشگاه است که وظیفه تأمین نیروی انسانی متعهد و متخصص در عرصه‌های علم و فناوری و در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی را به عهده دارد. دانشگاه علم و صنعت ایران به عنوان یکی از دانشگاه‌های تراز اول در کشور و پیشرو در منطقه، در راستای نیل به اهداف ترسیم شده، ارتقای کیفیت نظام آموزشی و مولفه‌های بنیادین آن را جزء اولویت‌های خویش می‌داند. در این راستا، سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های لازم به همراه نظارت‌های مستمر بر ارکان آموزش دانشگاه می‌تواند نقشی بی‌بدیل در پیشرفت دانشگاه و به تبع آن کشور ایفا نماید. این آیین‌نامه برای تحقق اهداف راهبردی حوزه معاونت آموزشی دانشگاه علم و صنعت ایران بر اساس ارزیابی آموزشی سالانه دانشگاه^۱ و همچنین پاسداشت و تکریم مساعی و کوشش‌های اعضای هیأت علمی سرآمد دانشگاه که در جهت تحقق اهداف فوق نقش موثری داشته‌اند، تدوین شده است.

اهداف

۱- تثبیت و تعمیق ارزش‌ها و شاخص‌های آموزشی

۲- افزایش بهره‌وری آموزشی در دانشگاه

۳- تمهید شرایط رشد و تعالی و ایجاد انگیزه برای اعضای هیأت علمی

۴- تعیین امتیاز آموزشی سالانه اعضای هیأت علمی

۵- قدردانی از استادان سرآمد آموزشی

ماده ۱- امتیاز آموزشی اعضای هیأت علمی

امتیازات آموزشی کلیه اعضای هیأت علمی (پیمانی، رسمی-آزمایشی و رسمی-قطعی) دانشگاه، مطابق بندهای ۱ تا ۴ شاخص‌های ارزیابی این آیین‌نامه (مندرج در پیوست ۱) و شیوه‌نامه اجرایی مربوطه، از طریق سامانه مکانیزه توسط حوزه معاونت آموزشی دانشگاه محاسبه می‌شود.

^۱ در ادامه این آیین‌نامه و ملحقات آن نام «دانشگاه علم و صنعت ایران» به اختصار «دانشگاه» نامیده می‌شود.

ماده ۲- سرآمدان آموزشی در دانشکده‌ها

۱-۲ سرآمدان آموزشی دانشکده‌ها از میان اعضای هیأت علمی رسمی آزمایشی (بر اساس تأیید کمیسیون تخصصی هیأت ممیزه) و رسمی قطعی که حداقل دو دانشجوی کارشناسی ارشد را دانش آموخته کرده باشند، انتخاب می‌شوند.

۲-۲ ظرفیت قابل انتخاب سرآمدان آموزشی هر دانشکده بر اساس جدول زیر تعیین خواهد شد:

ظرفیت قابل انتخاب (نفر)	تعداد اعضای هیأت علمی دانشکده (نفر)
۱	۱ تا ۲۵
۲	۲۶-۵۰
۳	۵۱ به بالا

تبصره ۱: برای گروه‌های زبان‌های خارجی، تربیت‌بدنی و معارف اسلامی بر اساس مجموع تعداد اعضای سه گروه، یک نفر به عنوان استاد سرآمد قابل انتخاب است.

۳-۲ جهت انتخاب سرآمدان آموزشی دانشکده‌ها، اسامی واجدین شرایط (موضوع ماده ۲-۱) به میزان سه برابر ظرفیت مندرج در جدول فوق که دارای بالاترین امتیازات کسب شده در ماده ۱ بوده و امتیاز آن‌ها از میانگین امتیازات دانشگاه به علاوه یک انحراف معیار بیشتر باشد، به ترتیب حروف الفبا مرتب شده و از طرف حوزه معاونت آموزشی دانشگاه به دانشکده‌ها ارسال می‌گردد.

۴-۲ کمیته ارزیابی آموزشی دانشکده، امتیاز معرفی شدگان را بر اساس شاخص‌های ارزیابی بندهای ۵ تا ۹ مندرج در پیوست ۱ آیین-نامه و شیوه‌نامه اجرایی مربوطه، محاسبه و نتایج را به همراه مستندات به حوزه معاونت آموزشی دانشگاه ارسال می‌نماید.

۵-۲ کمیته ارزیابی آموزشی دانشگاه، امتیاز آموزشی کل را با ترکیب ۷۰٪ امتیازات حوزه آموزش دانشگاه (از ماده ۱) و ۳۰٪ امتیازات دانشکده‌ها (از ماده ۲-۴)، محاسبه نموده و سرآمدان آموزشی دانشکده‌ها را معرفی می‌نماید.

تبصره ۱: در صورت عدم دریافت امتیازات از طرف هر دانشکده تا تاریخ اعلان شده از طرف حوزه معاونت آموزشی دانشگاه، ارزیابی آموزشی اعضای هیأت علمی آن دانشکده صرفاً بر اساس امتیازات محاسبه شده در ماده ۱ منظور خواهد شد.

تبصره ۲: همزمان با توسعه و تکمیل بانک اطلاعات آموزشی دانشگاه در سامانه مکانیزه، در سال‌های آتی محاسبه بندهای ۵ تا ۹ شاخص‌های ارزیابی (موضوع ماده ۲-۴) به تدریج به ماده ۱ انتقال یافته و متناسباً میزان درصدهای مندرج در ماده ۲-۵ نیز توسط معاونت آموزشی دانشگاه تغییر خواهد نمود.

ماده ۳- سرآمدان آموزشی دانشگاه

۱-۳ از بین نفرات اول سرآمدان آموزشی دانشکده‌ها، ۳ نفر که بالاترین امتیازات را کسب نموده‌اند به عنوان سرآمدان آموزشی دانشگاه معرفی می‌شوند.

۲-۳ به منظور تشویق اعضای هیأت‌علمی جوان دانشگاه (با سابقه حداکثر ۴ سال)، یک نفر در دانشگاه با بالاترین امتیاز حاصل از ماده ۱، به صورت جداگانه به عنوان «استاد سرآمد آموزشی جوان» معرفی می‌گردد.

۳-۳ برای انتخاب سرآمدان آموزش، علاوه بر شرایط فوق احراز شرایط زیر الزامی است:

- الف - هیچ گونه تاخیر در ثبت و تایید نهایی نمرات دروس در بازه زمانی مقرر در تقویم آموزشی دانشگاه رخ نداده باشد.
- ب - عدم تشکیل کلاس‌ها در هر نیم سال تحصیلی (مطابق تقویم آموزشی دانشگاه) نباید بیش از ۳ هفته باشد.
- ج - در صورت غیبت موجه کلیه کلاس‌های جبرانی مطابق با تعداد جلسات اعلان شده از طرف دانشکده توسط استاد آن درس برگزار شده باشد.

ماده ۴- اعضای کمیته‌های ارزیابی آموزشی

۱-۴ اعضای کمیته ارزیابی دانشگاه به شرح زیر هستند:

- معاون آموزشی دانشگاه (رئیس کمیته)
- دبیر کمیته امور هیأت علمی
- رئیس دفتر نظارت و ارزیابی
- دو نفر نمایندگان شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی در شورای دانشگاه

۲-۴ اعضای کمیته ارزیابی دانشکده به شرح زیر هستند:

- رئیس دانشکده (رئیس کمیته)
- معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی (دبیر اجرایی)
- نماینده دانشکده در هیأت ممیزه

تبصره ۱: در صورتی که دانشکده در هیأت ممیزه دانشگاه نماینده‌ای نداشته باشد، یک عضو هیأت‌علمی با حداقل مرتبه دانشیاری، توسط معاونت آموزشی دانشگاه تعیین می‌گردد.

تبصره ۲: در دانشکده‌هایی که تعداد نمایندگان آن‌ها در هیأت ممیزه بیش از یک نفر باشد، یکی از نمایندگان توسط معاونت آموزشی دانشگاه تعیین می‌شود.

تبصره ۳: برای گروه‌های زبان‌های خارجی، تربیت بدنی و معارف اسلامی، اعضای کمیته ارزیابی شامل مدیر هر گروه به علاوه دو نفر نمایندگان شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی در شورای دانشگاه است.

تبصره ۴: در صورتی که اعضای کمیته‌های ارزیابی آموزشی دانشکده‌ها یا دانشگاه جزء نامزدهای استادان سرآمد باشند، افراد جایگزین از طرف معاونت آموزشی دانشگاه معرفی خواهند شد.

ماده ۵- معرفی و تقدیر از سرآمدان آموزشی

۱-۵ مراسم معرفی و تقدیر از سرآمدان آموزشی دانشکده‌ها و دانشگاه، در هفته بزرگداشت مقام معلم در کشور، در اردیبهشت ماه هر سال برگزار می‌شود.

۲-۵ موارد قدردانی و تشویق سرآمدان آموزش شامل یک یا بعضی از عناوین زیر است:

- اهدای لوح تقدیر
- اهدای جوایز نقدی
- تغییر سقف و ضریب حق‌التدریس آموزشی
- افزایش ظرفیت تشویقی برای پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی
- اعطای پایه تشویقی

تبصره ۱: موارد تشویقی در صورت تصویب مراجع ذی‌ربط نظیر هیأت امنای دانشگاه تعلق خواهد گرفت.

ماده ۶- مقررات عمومی

۱-۶ برای آن دسته از اعضای هیأت‌علمی که با بیش از یک دانشکده همکاری می‌نمایند، فعالیت‌های آموزشی بر اساس اطلاعات موجود و اعلان شده در دانشکده اصلی مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد.

۲-۶ همکاری‌های اعضای هیأت‌علمی با خارج از دانشگاه در حوزه آموزش در صورتی که با حکم رسمی صادره از دانشگاه همراه باشد، منظور خواهد شد.

۳-۶ عضویت در شوراهای، کمیته‌ها و سایر موارد مرتبط با حوزه آموزش در صورتی که بر حسب مورد با حکم رئیس دانشگاه، معاون آموزشی دانشگاه یا رئیس دانشکده همراه باشد، بررسی خواهد شد.

۴-۶ کلیه ارزیابی‌ها بر اساس یک سال تحصیلی بدون احتساب ترم تابستانی صورت می‌گیرد.

۵-۶ در تمام مواردی که مقطع تحصیلی درج نشده باشد، کلیه مقاطع تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکترا مورد نظر است.

۶-۶ به فعالیت‌هایی که به شرح وظایف مدیران اجرایی در دانشگاه و دانشکده‌ها مربوط می‌شود، امتیازی تعلق نمی‌گیرد.

۷-۶ برگزیدگان هر سال تا ۳ سال بعد مجدداً انتخاب نخواهند شد.

این آیین‌نامه در یک مقدمه و هدف، شش ماده و یک پیوست در جلسه مورخ هیأت رئیسه دانشگاه به تصویب رسید و از این تاریخ لازم الاجرا است.

پیوست ۱: شاخص‌های ارزیابی آموزشی اعضای هیأت علمی

بند ۱- کیفیت آموزش (*)

- ۱-۱ ارزشیابی دانشجویان از آمادگی علمی استادان دروس
- ۲-۱ ارزشیابی دانشجویان ممتاز از آمادگی علمی استادان دروس
- ۳-۱ ارزشیابی دانش‌آموختگان از آمادگی علمی استادان دروس
- ۴-۱ ارزشیابی دانش‌آموختگان از آمادگی علمی استادان راهنما و مشاور
- ۵-۱ ارزشیابی آموزشی مستمر از دانشجویان
- ۶-۱ ارزشیابی از میزان بازنگری و بروز کردن سرفصل‌ها و محتوای دروس
- ۷-۱ ارزشیابی از میزان بازنگری و بروز کردن دستور کار آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها

(*) به منظور افزایش دقت استنباط آماری از داده‌های ارزشیابی، جهت محاسبه امتیازات بند ۱ ضمن پالایش داده‌ها از نظر تعداد پاسخ‌دهندگان و حذف داده‌های پرت، تاثیر عامل نمرات دروس و نیز مقطع و دوره‌های مختلف پاسخ‌دهندگان در نظر گرفته می‌شود.

بند ۲- کمیت آموزش

- ۱-۲ راهنمایی پایان‌نامه‌های کارشناسی
- ۲-۲ تدریس دروس نظری در مقطع کارشناسی
- ۳-۲ تدریس دروس نظری مقطع تحصیلات تکمیلی
- ۴-۲ تدریس دروس آزمایشگاهی و کارگاهی
- ۵-۲ تدریس دروس مشترک بین‌المللی در داخل یا خارج از کشور
- ۶-۲ ارائه دروس سرویسی علوم پایه

بند ۳- نظم و رعایت مقررات آموزشی دانشگاه

- ۱-۳ تشکیل منظم کلاس‌های درسی در طی ۱۶ هفته هر نیم سال تحصیلی طبق تقویم آموزشی دانشگاه
- ۲-۳ تشکیل کلاس‌های جبرانی طبق اعلان دانشکده
- ۳-۳ تأیید نهایی نمرات در بازه زمانی مقرر در تقویم آموزشی دانشگاه
- ۴-۳ حضور تمام‌وقت در امتحانات پایان هر نیم سال
- ۵-۳ زمان ماندگاری دانشجویان تحصیلات تکمیلی طبق مقررات دانشگاه
- ۶-۳ حضور فعال در جلسات گروه آموزشی

بند ۴- میزان دسترسی و تعامل اجتماعی با دانشجویان (*)

- ۱-۴ ارزشیابی دانشجویان از رفتار اجتماعی و تعامل مناسب استادان دروس
- ۲-۴ ارزشیابی دانشجویان ممتاز از رفتار اجتماعی و تعامل مناسب استادان دروس
- ۳-۴ ارزشیابی دانش‌آموختگان از رفتار اجتماعی و تعامل مناسب استادان دروس
- ۴-۴ ارزشیابی دانش‌آموختگان از رفتار اجتماعی و تعامل مناسب استادان راهنما و مشاور

(*) به منظور افزایش دقت استنباط آماری از داده‌های ارزشیابی، جهت محاسبه امتیازات بند ۴ ضمن پالایش داده‌ها از نظر تعداد پاسخ‌دهندگان و حذف داده‌های پرت، تاثیر عامل نمرات دروس و نیز مقطع و دوره‌های مختلف پاسخ‌دهندگان در نظر گرفته می‌شود.

بند ۵- تدوین و راه‌اندازی دروس، رشته و گرایش‌های جدید

- ۱-۵ مشارکت در تدوین برنامه درسی رشته و گرایش‌های جدید
- ۲-۵ مشارکت در تصویب و راه‌اندازی رشته‌ها و گرایش‌های جدید
- ۳-۵ مشارکت در تدوین سرفصل‌های دروس جدید
- ۴-۵ مشارکت در تهیه دستور کار برای آزمایشگاه‌ها یا کارگاه‌های جدید آموزشی
- ۵-۵ راه‌اندازی آزمایشگاه‌ها یا کارگاه‌های جدید آموزشی

بند ۶- مشارکت در برنامه‌ریزی، راه‌اندازی یا ارایه دوره‌های آموزشی

- ۱-۶ مشارکت در برنامه‌ریزی و راه‌اندازی دوره‌های تحصیلی مشترک بین‌المللی
- ۲-۶ مشارکت در برنامه‌ریزی، راه‌اندازی و ارایه دوره‌ها و کارگاه‌های کوتاه‌مدت آموزشی داخلی و بین‌المللی
- ۳-۶ مشارکت در برنامه‌ریزی، راه‌اندازی و ارایه دوره‌ها و کارگاه‌های کوتاه‌مدت آموزشی داخلی یا بین‌المللی توسط مرکز آموزش

الکترونیکی

بند ۷- ارتقاء توان آموزشی دانشگاه

- ۱-۷ همکاری در جهت پایش وضعیت، اصلاح و بهبود آموزش دانشکده (با حکم رئیس دانشکده)
- ۲-۷ همکاری در جهت پایش وضعیت، اصلاح و بهبود آموزش دانشگاه (با حکم رئیس یا معاون آموزشی دانشگاه)
- ۳-۷ عضویت در شوراهای، کمیته‌ها و کارگروه‌های تخصصی در داخل یا خارج از دانشگاه با حکم رئیس یا معاون آموزشی دانشگاه

بند ۸- فعالیت‌های فوق برنامه

- ۱-۸ برگزاری کارگاه‌ها و سمینارهای مهارت‌های آموزشی
- ۲-۸ شرکت در کارگاه‌ها و سمینارهای آموزشی در زمینه ارتقای مهارت‌های آموزشی اعضای هیأت علمی
- ۴-۸ برگزاری بازدیدهای علمی برای دانشجویان
- ۵-۸ بازدید و نظارت بر کارآموزی دانشجویان
- ۶-۸ مشارکت در تبادل دانشجو در روابط آموزشی بین المللی

بند ۹- طراحی و تولید محصولات و امکانات آموزشی

- ۱-۹ طراحی و تولید محصولات کمک درسی و آموزشی
- ۲-۹ تألیف و چاپ کتاب‌های آموزشی و کمک درسی دانشگاهی
- ۳-۹ ترجمه و چاپ کتاب‌های آموزشی و کمک درسی دانشگاهی
- ۴-۹ تهیه و نشر جزوات و محصولات آموزش الکترونیکی

